

UČNI NAČRT ZA PRILAGOJEN IZOBRAŽEVALNI
PROGRAM Z NIŽJIM IZOBRAZBENIM
STANDARDOM ZA PREDMET SPOZNAVANJE
OKOLJA

Pripravila predmetna kurikularna komisija za spoznavanje okolja:
Dr. Dušan Krnel, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, predsednik
Karmen Cunder, Zavod RS za šolstvo, strokovna tajnica
Dr. Milica G. Antič, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta
Marina Janjac, OŠ Metlika
Darja Rakovič, VVE Prule, Ljubljana
Alenka Velkavrh, OŠ Narodnega heroja Maksa Pečarja, Ljubljana
Mag. Dušan Vrščaj, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta

Učni načrt za spoznavanje okolja je bil sprejet:

Na 22. Seji Področne kurikularne komisije za osnovno šolo, dne 10. 3. 1998

Na 28. Seji Nacionalnega kurikularnega sveta, dne 27. 11. 1998

Na 22. Seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje, dne 3. 12. 1998

Prilagoditve za prilagojen izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom so pripravili:

Zdenka Kokol, OŠ dr. Ljudevita Pivka, Ptuj

Iva Smrekar, Zavod za usposabljanje Janez Levec, Ljubljana

Metoda Kolar, Zavod RS za šolstvo, Ljubljana

KAZALO

1. Opredelitev predmeta

2. Splošni cilji predmeta

3. Operativni cilji predmeta

3. 1 Prvi razred

3. 2 Drugi razred

3. 3 Tretji razred

4. Katalog znanja

4. 1 Temeljni standardi znanja ob zaključku poučevanja predmeta

4. 2 Minimalni standardi znanja po razredih

4. 2. 1 Prvi razred

4. 2. 2 Drugi razred

4. 2. 3 Tretji razred

5. Priloga

5. 1 Specialno didaktična priporočila

5. 2 Časovni okvir

5. 3 Kako uporabljamo učni načrt

1. OPREDELITEV PREDMETA

Predmet spoznavanje okolja je zasnovan tako, da pokaže vso kompleksnost, raznolikost in prepletenost dejavnikov, ki delujejo v človekovem najožjem naravnem in družbenem okolju. Predstavlja spontano otroško raziskovanje sveta v naravnem in v družbenem okolju. Znanje, ki nastaja predvsem iz neposrednih izkušenj v okolju in se pri pouku razširja in pogloblja, se pri pouku utrjuje in pogloblja.

Spoznavanje okolja združuje procese in vsebine s pomočjo katerih spoznavamo najožji svet v katerem živimo. Spoznavanje okolja je eden izmed temeljnih nosilcev spoznavnega razvoja v prvem triletju prilagojenega izobraževalnega programa devetletne osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom. V njem so združene vsebine različnih področij (narava, družba, tehnika).

Pestrost vsebin in dejavnosti ter predlaganih metod poučevanja in učenja omogoča integracijo vsebin in smiselno povezovanje z matematiko, slovenskim jezikom, glasbeno, likovno in športno vzgojo.

2. SPLOŠNI CILJI PREDMETA

Pri predmetu spoznavanje okolja, nam že njegovo ime nakazuje najpomembnejša splošna cilja, ki sta spoznavanje in razumevanje okolja ter razvijanje spoznavnega področja. Ta cilja se lahko uresničujeta le z aktivnim spoznavanjem okolja. V ožjem smislu lahko to razložimo kot spoznavanje dejstev, oblikovanje pojmov in povezav, kar vodi v znanje in razumevanje ter v uporabo znanja o naravnem in družbenem okolju. Spoznavno področje v širšem smislu zajema razvijanje procesov, sposobnosti in postopkov, kar omogoča bogatenje izkušenj, njihovo obdelavo in povezovanje. Pomemben splošni cilj predmeta spoznavanje okolja je tudi organizacija pouka, ki bo omogočala razvijanje sposobnosti (spretnosti) in postopkov: primerjanje, razvrščanje, urejanje, merjenje, zapisovanje podatkov, sporočanje. S tem bomo razvijali odnos do dejstev, negotovosti, sprejemanja tujih zamisli in občutljivosti za dogajanja v naravnem in družbenem okolju. Prav občutljivost za dogajanja v okolju naj bi se razvila v zavedanje o pomembnosti človekovega preiščenega ravnanja v medosebnih in družbenih odnosih, v razvijanju tolerantnosti do drugačnih ter upoštevanju načela enakosti spolov. Naslednji zelo pomemben splošni cilj je ohranjanje naravnega okolja in sonaravno gospodarjenje z njim.

Ob vseh teh ciljih se uresničujejo tudi:

- socialni cilji: komunikacija, odnos med učenci in učiteljem
- motivacijski cilji: radovednost
- moralno-etični cilji: norme v vedenju, reševanje etičnih nasprotij
- razvijanje delovnih navad: kako se učiti
- ustvarjalnost: eksperimentiranje
- telesno-gibalni cilji: ročne spretnosti, varnost pri delu
- čustveni cilji: pozitivna samopodoba, odnos do narave

Ob vseh teh ciljih so cilji predmeta tudi:

- spoznavanje samega sebe (kot posameznika, posameznice) in drugih, s svojimi obveznimi in prostočasnimi aktivnostmi
- spoznavanje svoje ožje in širše okolice (družina, razred, šola, kraj, država) in kompleksnosti odnosov med ljudmi (ljubezen, spoštovanje, sodelovanje, konflikti...)
- razvijanje spoštljivega in strpnega odnosa do drugačnih ter spoštovanje načela enakosti spolov
- razvijanje spoštljivega odnosa do naravnega, kulturnega in družbenega okolja
- ugotavljanje obstoja in dojemanje pravil družbenega življenja, človekovih pravic in dolžnosti
- ugotavljanje, da so nekateri dnevi v letu še posebej pomembni (rojstni dan, prazniki...)
- pridobivanje spoznanja, da se ljudje in družba skozi čas spreminjajo
- pridobivanje občutka, da smo del preteklosti
- spoznavanje različnih virov informacij, prek katerih si pridobivamo in širimo znanje o preteklosti
- seznanjanje s pomembnejšimi dogodki v preteklosti
- spoznavanje narave, njene raznolikosti, povezanosti ter spremenljivosti
- oblikovanje pozitivnega odnosa do narave kot celote
- spodbujanje interesa za varovanje narave in razvijanje odgovornega odnosa do okolja
- spoznavanje različnih življenjskih okolij in njihovih prebivalcev
- spoznavanje človeka kot sestavnega dela narave
- spoznavanje lastnega telesa in prepoznavanje osnovnih delov človeškega telesa
- seznanjanje s pomenom zdravja za človeka in z načini ohranjanja zdravja
- spoznavanje in odkrivanje značilnosti domače pokrajine
- razvijanje spoznanj o človekovem spreminjanju okolja
- usposabljanje za pravilno in varno vedenje v prometu
- razvijanje sposobnosti orientacije v naravni in grajeni pokrajini
- spodbujanje pozitivnega odnosa do pokrajine, ki nas obdaja
- razvijanje sposobnosti za lastno raziskovalno delo in usvajanje postopkov: opazovanje, razvrščanje, merjenje, raziskovanje, sporočanje
- spoznavanje lastnosti tekočin ter spreminjanje tekoče in trdne oblike
- spoznavanje gibanja teles in pripomočkov za gibanje
- spoznavanje vremenskih pojavov
- pridobivanje znanja o časovnih enotah (dan, teden) ter orientacija v pojmi (prej, potem, danes, jutri...)
- razvijanje sposobnosti za pridobivanje in uporabo podatkov in informacij s pomočjo informacijske tehnologije
- oblikovanje in gradnja preprostih tehničnih predmetov (igrač) s sestavljankami in gradivi
- organiziranje dela, delovnega mesta, spoznavanje pravil varnega dela, razvijanje ročnih spretnosti

3. OPERATIVNI CILJI PREDMETA

3.1 PRVI RAZRED				
OPERATIVNI CIJI	PRIMERI DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA.	MEDPREDMETNE POVEZAVE
KDO SEM?				
<ul style="list-style-type: none"> - prepozna podobnosti in razlike med ljudmi; - se predstavi (ime in priimek) 	<ul style="list-style-type: none"> - opazujejo razlike in se primerjajo po velikosti, barvi las, barvi oči, ipd. - ugotavljajo, koliko je v razredu dečkov in deklic 	<p>človek - posameznik, kot enkratno in neponovljivo živo bitje</p>	<p>učitelji in učenci izdelajo razpredelnice s katerim prikažejo značilnosti učencev (višina, barva las, spol,...)</p> <p>učenci izvedejo vlogo iger - cilj je razvijanje strpnosti do drugačnih</p>	<p>LV SL MA</p>
JAZ IN TI, VI IN MI				
<ul style="list-style-type: none"> - spozna osnovna pravila, ki jih mora spoštovati v šoli - spozna, da imajo tudi otroci pravice in dolžnosti - upošteva dogovore 	<ul style="list-style-type: none"> - skozi pogovor in praktične izkušnje spoznavajo pravila v šoli - navajajo pravila, ki veljajo za njih doma - primerjajo pravila, ki veljajo v šoli in doma - v konkretni situaciji spoznavajo pravice in dolžnosti 	<p>pravila v šoli in doma</p>	<p>učenci spoznajo, da v razredu oz. v šoli veljajo določena pravila</p> <p>učitelj skupaj z učenci zapiše pravila s simboli, skupaj oblikujejo plakat</p>	<p>ŠV LV</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ugotovi, da so družine različne 	<ul style="list-style-type: none"> - pogovor o družini (v družini lahko živijo tudi 	<p>družine različnost družinskih skupnosti,</p>	<p>pogovor o družinah in starševstvu vodimo ob fotografijah ,filmih branju</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - poimenuje ožje družinske člane (oče, mati, sestra, brat) - prepozna različne oblike družinskih skupnosti 	<p>stari starši)</p> <ul style="list-style-type: none"> - otroci lahko živijo samo z mamo ali samo z očetom in lahko imajo brate in sestre ali pa ne 	<p>člani družine</p>	<p>zgodb, igranju vlog</p> <p>učenci narišejo mamo ,očeta narišejo družinsko deblo ,pripravijo ga s pomočjo fotografij (s pomočjo učitelja;starši,otrok)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - spozna kaj je laž in kaj resnica - prepozna različne čustvene izraze pri sebi in drugih (veselje, strah, jeza žalost) 	<ul style="list-style-type: none"> - pogovarjajo se o tem , kaj se zgodi , če ne držimo danih obljub , če lažemo ali govorimo resnico - ob različnih situacijah se pogovarjajo o svojih čustvih 	<p>sporazumi in nesporazumi med ljudmi</p>	<p>igra vlog, video posnetki, reševanje konfliktov v risankah, zgodbicah in pravljicah, v konkretni situaciji</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - razvija sposobnosti za sporazumevanje - spozna, da je treba upoštevati tudi interese drugih 	<ul style="list-style-type: none"> - pogovarjajo in dogovorijo se o tem , kaj ,kdaj in kako bodo delali skupaj - razvijajo čut odgovornosti za opravljanje dogovorjenega 	<p>medsebojno sodelovanje</p>	<p>vsakdanje izkušnje v šoli in doma)</p>	
<p>JAZ IN MOJA ŠOLA</p>				

<ul style="list-style-type: none"> - pozna ime šole v katero hodi ,pozna imena učiteljev ki ga učijo - spozna različne prostore v šoli - spozna delavce v šoli - doživlja sebe kot del razreda 	<ul style="list-style-type: none"> - obhodijo različne prostore v šoli; - ugotavljajo namembnost šolskih prostorov; - seznanijo se s šolskimi pravili (gl. pravice in dolžnosti učencev in učenk) - urejajo svojo učilnico 	<p>moja šola učitelj - učenec šolska pravila</p>	<p>skupinski ogled šolskih prostorov, risanje, šolskih prostorov, šolska pravila</p>	
PRAZNUJEMO				
<ul style="list-style-type: none"> - spoznajo da so nekateri dnevi v letu posebno pomembni - spoznajo praznike v šolskem letu 	<ul style="list-style-type: none"> - pripovedujejo in naštevajo, kateri so za njih pomembni dnevi v letu: (rojstni dnevi bližnjih,) - pogovarjajo se o različnih praznikih,ki se še posebej dotaknejo otrok (Pust,Miklavž,Božič-Božiček,Novo leto-Dedek Mraz) 	<p>prazniki in pomembni dnevi v letu</p>	<p>poudarek naj bo na tem, kar je učencem najbližje in najbolj razumljivo, izhajajo naj iz sebe in svojih bližnjih; uprizarjanje priprav na praznovanje; igra vlog (voščila za rojstni dan, voščila za novo leto,) pogovor o tem, kako praznujemo (fotografije, filmi in video posnetki)</p>	<p>SL LV</p>
MOJA PRETEKLOST				
<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje preteklost in sedanost v svojem 	<ul style="list-style-type: none"> - pogovarjajo se o svoji preteklosti 	<p>,moja preteklost dogodki iz mojega</p>	<p>kadar učenec govori o sebi, moramo spoštovati njegovo zasebnost</p>	<p>SL GV</p>

<p>življenju</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve da je bil nekoč dojenček 	<ul style="list-style-type: none"> - dejavnosti z igračami, albumi, slikanicami... iz njihovega zgodnjega otroštva - nizanje fotografij po časovnem zaporedju - primerjanje posameznikovih fotografij iz različnih starostnih obdobj 	<p>življenja</p>	<p>pomembni dogodki v njihovem življenju so lahko: kdaj sem se rodil, kdaj sem shodil, kdaj sem začel hoditi v vrtec, v šolo</p>	<p>MA</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pozna nekatere osnovne izraze za opredeljevanje časa (prej, potem, danes, včeraj, jutri)dnevi v tednu 	<ul style="list-style-type: none"> - prebiranje zgodb,ki opisujejo zaporedje aktivnosti v dnevu, tednu - izdelovanje časovnega traku otrokovega dneva 	<p>kaj smo delali v šoli</p>	<p>poudarek je na zaznavanju cikličnih sprememb in ne na spoznavanju imen dni v tednu '? ? ?</p>	
<p>BILO JE NEKOČ</p>				
<ul style="list-style-type: none"> - spozna da je bilo življenje ljudi v preteklosti drugačno 	<ul style="list-style-type: none"> - otroci ob slikovnem gradivu in na osnovi pripovedovanj svojih (starih) staršev spoznavajo življenje takrat in danes 	<p>ljudje in njihovi domovi v preteklosti</p>	<p>zajamemo čas otrokovih babic, dedkov ,</p>	<p>SL LV GV</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - ogledi starih, zapuščenih hiš - ipd.) 			
JAZ IN NARAVA				
<ul style="list-style-type: none"> - spozna, da obstajajo zelo velika in zelo majhna bitja - primerja živa bitja in okolja v katerih žive - prepozna značilna okolja v bližnji okolici šole in doma - prepozna najpogostejše živali in rastline v bližnjem okolju - prepozna nekatere dele telesa domačih živali in sobnih rastlin 	<ul style="list-style-type: none"> - iskanje, odkrivanje, opazovanje živih bitij v njihovem okolju, v okolici šole, v učilnici - opazovanje in opisovanje delov telesa živali - opazovanje in opisovanje delov rastlin - urejanje in oskrbovanje rastlin v razredu - postavljanje in oskrbovanje ptičjih krmilnic - opazovanje slik in filmov rastlin ter živali - oponašanje živali 	<p>bližnja okolja in živa bitja v njih (izbor iz življenjskih okolij: travnik, vrt, sadovnjak, gozd, park, kmetija) domače živali in ljubljenci</p> <p>rastline v razredu in doma</p> <p>zunanj deli telesa</p>	<p>poudarek je na neposrednem spoznavanju živih bitij v poznanih okoljih, v naravi</p> <p>omejimo se na okolja, ki so v bližini šole, vendar upoštevamo da bo učenec spoznal travnik, vrt, sadovnjak, vinograd, gozd, park, kmetijo (dve bližnji okolji)</p> <p>globina spoznanj je specifična za vsako šolo in je odvisna od geografskega položaja in okolice šole</p> <p>spodbujamo pozitivna čustva do živih bitij</p>	SL MA
<ul style="list-style-type: none"> - sledi spreminjanju narave v različnih letnih časih 	<ul style="list-style-type: none"> - obiskovanje travnika, vrta, parka...v različnih obdobjih - opazovanje sebe, rastlin 	<p>narava se spreminja, živali in rastline v letnih časih .</p>	<p>poudarek je na spremembah v naravi v različnih letnih časih</p>	SL MA LV

	in živali, kako rastejo in se spreminjajo			
<ul style="list-style-type: none"> - odkrije, da živali potrebujejo za življenje vodo hrano i - spozna, da rastline potrebujejo za življenje vodo in svetlobo - spozna, da je hrana potrebna za rast - zna pripraviti napitek - spozna kako lahko sam prispeva k varovanju in ohranjanju okolja ter k urejanju okolja v katerem živi 	<ul style="list-style-type: none"> - sajenje, sejanje in potikanje rastlin v lončke, korita na šolskem vrtu - negovanje in skrb za živali - pogovor o živalih in rastlinah, ki jih imajo doma - pripravljane preprostih pijač - ogled smetišča , gradbišča - ločeno shranjevanje odpadkov(papir,steklo) - opazujejo in pogovarjajo se o urejenosti okolja in kaj lahko sami naredijo za to 	<p>rastline potrebujejo, vodo, živali potrebujejo hrano, vodo za aktivnost in rast potrebujemo hrano , človek spreminja okolje(gradi...)</p>	<p>pozornost usmerjamo na stvari, ki jih živali in rastline potrebujejo da ostanejo žive spodbujamo k odkrivanju preprostih povezav med človekom in okoljem (varovanje okolja)</p>	<p>SL MA ŠV LV</p>
JAZ IN ZDRAVJE				

<ul style="list-style-type: none"> - spozna vidne dele svojega telesa, - spozna, da ljudje enako kakor druge živali potrebujejo vodo, hrano - spozna pomen redne nege telesa - ve da je potrebno umivati roke da ostanemo zdravi 	<ul style="list-style-type: none"> - opisujejo zunanje lastnosti posameznikov v razredu, - opisujejo razlike med posamezniki, - pogovarjajo se o boleznih, ki so jih preboleli - preventivno se vedejo pri jedi in pri različni opravilih 	<p>ohranjanje zdravja kdaj smo bolni preventivno vedenje prehrana</p>	<p>zdrav način življenja in preventivno vedenje naj učenci izvajajo ob vsakdanjem delu .</p>	<p>SL ŠV</p>
<ul style="list-style-type: none"> - spozna, da uživanje različne zdrave hrane, telesne vaje in počitek pomagajo ohranjati zdravje 	<ul style="list-style-type: none"> - izvajanje telesnih vaj 			<p>ŠV</p>
<p>POGLEDAM NAKROG</p>				

<ul style="list-style-type: none"> - opazi in spozna prometne poti v okolici šole, (prehod za pešce, semafor) - spozna za pešce pomembne prometne znake v okolici šole, - spozna pomen vidnosti v prometu; - pozna pomen nošenja rumene rutice in kresničke, - spozna pravila skupinske hoje na sprehodih, - spozna obnašanje sopotnika v različnih prevoznih sredstvih 	<ul style="list-style-type: none"> - sprehodi po okolici šole, ogled sprehajalnih poti, pločnikov in označenih cestnih prehodov, - namizne igre, dramatizacije in simuliranje situacij s prometno vsebino, - varen prehod čez semaforiziran ali le označen prehod čez cesto, - gledanje filmov in fotografij s temi vsebinami in ob tem voden razgovor o opazovani situaciji na cesti oz. v prometu, - pogovori o vožnji v osebni avtomobilu in sredstvih javnega prevoza 	<p>promet in varnost v prometu obnašanje v prometu</p>	<p>Začetek teh vsebin morajo učenci spoznavati ob sprehodih po okolici šole in poteh, kasneje pa ob razgovorih in igrah v razredu. Uporabljajo, vadijo in upoštevajo prometne predpise oz. pravila obnašanja v prometu. Na šolskem dvorišču lahko preizkušajo, kako se hitreje ustavijo - na kolesu, rolerjih ali peš. Vidnost lahko vadijo tako, da v zatemnjenem prostoru opazujejo, katere barve se bolje vidijo - temne ali svetle, (praktično-igra)</p>	<p>SL ŠV LV MA</p>
<ul style="list-style-type: none"> - spozna okolico šole 	<ul style="list-style-type: none"> - simulacija poti v šolo v razredu, predstavljanje najbolj varne poti v šolo, 	<p>okolica šole</p>	<p>igra vlog. ogled poti in nevarnih točk; učenci lahko te vsebine spoznavajo tudi takrat ko spoznavajo promet učitelj naj na opazovanje najprej pripravi</p>	<p>ŠV LV SL</p>

KAJ ZMOREM NAREDITI				
<ul style="list-style-type: none"> - odkrije lastnosti predmetov (snovi) - preoblikuje z gnetenjem, valjanjem, rezanjem - opiše predmete po eni spremenljivki - razvrsti predmete po eni spremenljivki 	<ul style="list-style-type: none"> - pripravljane zbirke snovi (les, kamnine, steklo, tekstil,..). in predmetov (okrogli predmeti, oglati, gladki, hrapavi,...) opisovanje lastnosti, razvrščanje po eni spremenljivki 	lastnosti snovi: barva, otip (gladko, hrapavo, trdo, mehko, toplo, hladno)vonj	individualno opisujejo in razvrščajo predmete lastnosti določajo s preizkušanjem	MA SL
<ul style="list-style-type: none"> - spozna nekatere tekočine - preliva tekočine 	<ul style="list-style-type: none"> - prelivanje tekočin - uporaba različnih posod za tekočine 	, lastnosti tekočin: nimajo stalne oblike	učitelj vodi raziskovanje in eksperimentiranje primerna tekočina je voda prelivajo vodo v različne posode	MA SL

<ul style="list-style-type: none"> - uporabi nekatera orodja in pripomočke za delo s papirjem, glino ter naravnimi gradivi ter jih poimenuje - za delo se pripravi in po delu pospravi ; 	<ul style="list-style-type: none"> - preoblikovanje papirja s pregibanjem. - izdelava letala... - rezanje papirnih gradiv (papirja in tankega kartona). - izdelava prometnih znakov, okraskov (zvezdice, geometrijski liki, rože, prepletanje v kite, verige...), . - oblikovanje iz naravnih gradiv: plodov, slame semen.... 	<p>varno in urejeno delovno mesto ter pravilno ravnanje z opremo in gradivi</p>	<p>za nemoteno delo se rabi različna orodja in pripomočki teh mora biti toliko, da učenci med delom ne bodo ostajali praznih rok za vsako delo primerno zaščitijo sebe in delovno površino uporabljajo varne postopke dela poskrbijo za odpadke</p>	<p>LV</p>
<p>GIBANJE IN SILE</p>				
<ul style="list-style-type: none"> - opazi, opiše in poimenuje lastno gibanje, gibanje živali in igrač 	<ul style="list-style-type: none"> - opazovanje in poimenovanje gibanj: hoja, tek, skok, preskok, poskakovanje na eni nogi, hoja po štirih, plazenje, plezanje, skakanje v globino, valjanje - opazovanje gibanja živali ter posnemanje gibanja živali - opazovanje in pogovor kaj vse se giblje 	<p>gibanje otrokovega telesa, gibanje je spreminjanje lege dela telesa ali položaj telesa</p>	<p>del pouka lahko poteka na prostem, na igralih in na šolskem igrišču</p>	<p>ŠV</p>

- spozna, da lahko vpliva na nekatera gibanja	- premikanje predmetov s potiskanjem in vleko, spreminjanje smeri, ustavljanje in povzročanje gibanja	spreminjanje gibanja v odvisnosti od otrokovega delovanja gibanje lahko pospešimo ali zavremo, povzročimo ali ustavimo	eksperimentiranje z modeli vozil, igračami in žogami poudarek je na tem kaj moramo narediti, da vozilo ustavimo ,...	ŠV
- razstavi in sestavi preprosto igračo ,	- sestavlja hiše, stolpe preproste modele . (lego kocke)	sestavni deli preprostih modelov(lego kocke)	učenci naj gradijo in razdirajo preproste igrače čimbolj samostojno	
- spozna vremenske pojave - opiše in vremenske pojave	- opazovanje in opisovanje vremenskih stanj - oblikujejo preprost vremenski koledar	vremenska stanja: sončno, oblačno, vetrovno, megleno, toplo, hladno... vremenski pojavi:veter in oblaki ...	opazovanje vremena v nekem časovnem obdobju dejavnost je vsakodnevna; izvajamo jo nekaj minut v določenem časovnem obdobju	SL ŠV LV
- uredi šolske potrebščine, igrače, delovni prostor po dogovoru	- shranjevanje in urejanje učnih listov v mape - zlaganje knjig, igrač na police v razredu - urejanje torbice in delovnega prostora doma in v šoli - urejanje predmetov po barvi ,	shranjevanje in urejanje predmetov .	učitelj pomaga in svetuje pri urejanju učnih listov, knjig, pripomočkov ter igrač	SL MA ŠV LV

3. 2 DRUGI RAZRED				
OPERATIVNI CILJI	PREDLOGI DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA	MEDPREDMETNE. POVEZAVE
KDO SMO IN KAKO ŽIVIMO				
<ul style="list-style-type: none"> - spozna različna obdobja človekovega življenja - pozna razliko med otrokom in odraslim človekom - spozna da je vsako leto starejši - spozna pomen zdravega življenja) 	<ul style="list-style-type: none"> - spoznajo obdobja v življenju (dojenček, otroštvo, ...) - predstavijo sebe in svoje starše - pogovarjajo se o zdravem življenju, zdravi prehrani, o varovanju zdravja, o pomembnosti gibanja 	človekovo življenje, človek se spreminja	pri pogovorih uporabljamo fotografije, filme (fotografije ranega otroštva -skupinska slika) pogovor o zdravem življenju v najširšem smislu, tako fizično (dobra kondicija, zdrava prehrana, dovolj gibanja)kot psihično (zadovoljstvo s samim s seboj))	SL ŠV LV
JAZ IN TI VI IN MI				
<ul style="list-style-type: none"> - spozna, da ljudje, živijo ali delajo skupaj - poimenuje medsebojne povezave v družini (starši otroci) - ve, da se rodimo kot dečki in deklice - spozna, da si otroci lahko izbirajo - različne igre, vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - pogovarjajo se o prijateljstvu - pogovarjajo se o tem, kaj kdo opravlja doma; kaj kdo dela v šoli - usmerjena igra v razredu, glede na temo - pogovarjajo se o družini v kateri lahko živijo tudi stari starši, 	odnosi med ljudmi, vloge v družini, doma vsi delamo in si pomagamo, moji prijatelji in prijateljice družine,	usmerjeni pogovor, pogovor ob fotografijah in filmih; pri tem je treba paziti, da se ustvarja klima sodelovanja dečkov in deklic in ne izključevanja iz skupinskega dela in iger pogovor o družinah in starševstvu vodimo ob	SL ŠV

športa, prijatelje	sorodniki ali pa otroci živijo samo z materjo ali samo z očetom in lahko imajo brate in sestre ali pa ne	različnost družinskih skupnosti, člani družine	fotografijah, filmih, igranju vlog učenci lahko narišejo svoje družinsko deblo ...	
<ul style="list-style-type: none"> - ve, da živimo skupaj z drugimi - spozna, da smo ljudje različni - spozna, da je treba upoštevati tudi interese drugih 	<ul style="list-style-type: none"> - v usmerjenem pogovoru o razlikah med ljudmi ugotavljajo, da so ljudje različnega spola, različne barve kože, govorijo različne jezike; so revni ali bogati; so zdravi ali bolni 	ljudje smo različni, ljudje živimo skupaj z drugimi	pogovor- ljudje smo različni, drug z drugim moramo biti prijazni	
JAZ IN MOJA ŠOLA				
<ul style="list-style-type: none"> - spozna šolo, vodstvo šole; - ve da ga bo učilo več učiteljev - ve da ima šola svoj časopis, radio ... - razvija občutek pripadnosti "svoji šoli" 	<ul style="list-style-type: none"> - pogovarjajo se o šoli - spoznajo delo ravnatelja in drugih delavcev na šoli - obiščejo šolske prostore - sodelujejo pri skupnih dejavnostih šole 	šola, življenje na šoli	poudarek je na postopnem obvladovanju namembnosti šolskega prostora pri predstavljanju šole izhajamo iz konkretnih situacij, uporabijo se priložnostne knjižice o šoli, šolski časopis ...	SL ŠV LV
PRAZNUJEMO				
- ve da imamo v	- označijo si državne	prazniki	praznike omenjamo med posameznimi	SL

<p>Sloveniji vrsto praznikov</p> <ul style="list-style-type: none"> - spozna različne praznike 	<p>praznike (dan državnosti, slovenski kulturni praznik)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogovarjajo se o praznikih, ki se še posebej dotaknejo otrok .:Pust, Miklavž, Božič-Božiček, Novo leto-Dedek Mraz) 		<p>prazniki ali ob njih pri dejavnostih uporabljamo filme, fotografije, koledarje,...</p> <p>poudarek naj bo na tem, kar je učencem najbližje in najbolj razumljivo, izhajajo naj iz sebe</p>	<p>LV</p>
<p>BILO JE NEKOČ</p>				
<ul style="list-style-type: none"> - spozna, da je bilo življenje ljudi v preteklosti drugačno - spozna življenje dedka in babice - pozna časovne izraze (prej - potem, danes - včeraj - jutri) 	<ul style="list-style-type: none"> - pogovor s starejšo osebo o življenju v preteklosti (o igrah, šoli, prevoznih sredstvih, hrani,...) - opazovanje razvoja avtomobilov, vlakov, letal,... (ob slikovnem gradivu) - ogled starih orodij, predmetov,... 	<p>življenje ljudi v preteklosti in danes (kako smo živeli, kaj smo delali, kako smo se vozili)</p>	<p>življenje v preteklosti obravnavamo v smislu drugačnosti (ne pomanjkljivosti) pri pouku uporabljamo slikovno gradivo časovne izraze uporabljamo v konkretni situaciji</p>	<p>SL GV LV</p>
<p>JAZ IN NARAVA</p>				
<ul style="list-style-type: none"> - spozna živa bitja in okolje v katerih živijo (živali, rastline v svojem okolju) 	<ul style="list-style-type: none"> - iskanje, odkrivanje, opazovanje živih bitij v njihovih okoljih; v širši okolici šole, doma in v 	<p>življenjska okolja v ožji in širši okolici šole in živa bitja v njih (travniki, vrt,</p>	<p>usmerjamo v opazovanje živali, rastlin in njihovo okolje izbiramo okolja, ki so v bližini šole in v širši okolici, s katerimi nadgrajujejo</p>	<p>SL MA ŠV LV</p>

<ul style="list-style-type: none"> - opazuje sebe in uporabi čutila 	<ul style="list-style-type: none"> - učilnici - urejanje gojilnic in opazovanje, ter negovanje rastlin in živali v njih - opazovanje lastnega gibanja pri različnih dejavnostih 	<p>sadovnjak, vinograd, gozd, park, kmetija)</p> <p>gibanje, ter čutenje</p>	<p>spoznanja iz prvega razreda vrstni red in globina spoznanj je specifična za vsako šolo, ter je odvisna od geografskega položaja in okolice šole</p> <p>pri konkretni dejavnosti usmerimo pozornost na lastno gibanje in na čutila (vidim, slišim, voham, tipam)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - opazi ponavljajoče se vremenske spremembe(vreme in letni časi) 	<ul style="list-style-type: none"> - doživljanje narave in spoznavanje živih bitij v časovnih intervalih skozi vse leto 	<p>narava se spreminja (letni časi)</p> <p>živa bitja v letnih in vremenskih spremembah</p>	<p>poudarek je v spremembah v naravi in na živih bitjih zaradi vremenskih sprememb</p>	<p>SL MA ŠV LV</p>
<ul style="list-style-type: none"> - spozna nekatere živali in rastline - spozna, da v različnih okoljih žive različna bitja (živali in rastline - park, živalski vrt, gozd,...) 	<ul style="list-style-type: none"> - opazovanje in primerjanje slik, ter filmov, živali in rastlin iz zelo različnih okolij, tudi okolij iz drugih delov sveta 	<p>živali in rastline iz različnih okolij</p>	<p>poudarek je na lastnostih živih bitij v povezavi z življenjskim okoljem</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - spozna, kaj potrebujejo sami in druga živa bitja za življenje ter ohranjanje zdravja - spozna, da ljudje, živali in rastline rastejo (v 	<ul style="list-style-type: none"> - opazovanje, negovanje in skrb za živali in rastline v gojilnicah in naravi - pripravljane hrane - pogovarjanje o tem, kaj potrebujejo in kaj 	<p>potrebe rastlin in živali za življenje</p> <p>prehrana živali</p> <p>prehrana človeka</p>	<p>učence vodimo k spoznanju, da živa bitja lahko živijo le, če sprejemajo hrano (za življenje in rast)</p>	

določenem obdobju)	počnejo, da se dobro počutijo			
<ul style="list-style-type: none"> - spozna, kako lahko dejavno prispeva k varovanju ter ohranjanju naravnega okolja - urejajo in pazijo na svoje okolje 	<ul style="list-style-type: none"> - ogled smetišča, gradbišča - ločeno shranjevanje odpadkov - opazujejo okolje in se pogovarjajo o urejenosti ter o tem kaj lahko sami storijo za urejeno okolje 	urejanje okolja	spodbujamo k iskanju rešitev za čim bolj čisto okolje	ŠV
JAZ IN ZDRAVJE				
<ul style="list-style-type: none"> - ugotovi, da se ljudje bolje počutijo, če so redno telesno aktivni - poskrbi za lastno zdravje v vseh svojih aktivnostih - spozna pomen zdrave prehrane 	<ul style="list-style-type: none"> - gibanje v naravi in telesne vaje - pogovor o poškodbah in boleznih, ki so jih doživeli - preventivno vedenje pri jedi in pri različnih opravilih - obisk zdravstvene ustanove 	pomen telesne aktivnosti, skrb za zdravje, prehrana	zdrav način življenja in preventivno vedenje naj učenci pridobivajo ob vsakdanjem delu s spodbujanjem pogovora o lastnih izkušnjah, slikami in filmi omogočamo, da širijo in poglobljajo svoje predstave o zdravem načinu življenja, zdravi prehrani ter preventivnem vedenju pred boleznimi	ŠV LV SL
POGLE DAM N AOKROG				
<ul style="list-style-type: none"> - pozna pravila obnašanja v različnih prevoznih sredstvih 	<ul style="list-style-type: none"> - Opazujejo promet v različnih vremenskih situacijah 	Promet in varnost v prometu Vpliv vremenskih	Predstavitev izkušenj – koliko okolice vidimo, kadar dežuje, sneži ali kadar je megla. Sprehodi v slabem vremenu in	SL LV

<ul style="list-style-type: none"> - pozna nekatere prometne znake, ki jih srečuje na svoji poti v šolo - spozna nevarnosti prometa v različnih vremenskih situacijah - utrjuje znanje o varni poti v šolo in pozna pomen nošenja svetlih oblačil, kresničke in drugih odsevnih sredstev 	<ul style="list-style-type: none"> - Simulirajo primerno ravnanje in obnašanje v različnih prevoznih sredstvih (osebni avto, avtobus, vlak) in tudi na različnih rekreacijskih površinah (smučišča, kolesarske steze, površine za rolkanje ipd.) - Razvrščajo prometne znake iz šolskega okolja (znaki za prepoved, opozorilni znaki ipd.) 	<p>sprememb na varnost v prometu</p>	<p>ugotavljanje vidljivosti. Ugotavljanje vidljivosti na šolskem dvorišču. Učenci primerjajo, kako dobro vidijo z ene na drugo stran dvorišča ob različnih situacijah, tudi v popoldanskem zimskem mraku, če je mogoče. Pogovor o situacijah, ki lahko pripeljejo do nesreč: razposajenost na cesti, igra na cesti, vožnja traktorja, motorja ipd. Ugotavljanje učinkovitosti svetlih oblačil, kresničke in drugih odsevnih teles. Primeri priporočljivega obnašanja: uporaba čelade pri kolesarjenju in vožnji z rolerji, zapenjanje z varnostnim pasom, uporaba svetlobnih znakov.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Spozna, da človek okolje spreminja - Ve, kako lahko sam prispeva za urejen videz okolice - Zna se orientirati v bližnji okolici šole 	<ul style="list-style-type: none"> - Neposredno opazujejo bližnjo okolico šole in imenujejo oblike tal, ki jih vidijo (hrib, ravnina, reka, potok) - Poiščejo objekte v okolici in se pogovarjajo o spreminjanju okolja z gradnjo cest, naselij ipd. - V okolici šole se orientirajo glede na objekte ali druge značilnosti v okolici šole 	<p>Okolica šole in orientacija</p>	<p>Osnovne reliefne oblike navezujemo na preprosta opazovanja pokrajine, ob sprehodih opazujemo, ali se teren dviguje ali spušča, ali je okolica ravna ali hribovita ipd. Opazujemo lahko, kam se kotali žoga na šolskem dvorišču. V okolici šole iščemo značilnosti po katerih se orientiramo.</p>	<p>SL LV</p>

KAJ ZMOREM NAREEDITI				
<ul style="list-style-type: none"> - Pozna predmete, ki jih uporablja - Opiše določen predmet-preprosto tehnično igračo zna razstaviti ter loči del od celote - Razvršča predmete po eni spremenljivki 	<ul style="list-style-type: none"> - Pripravijo zbirke predmetov in jih opisujejo - Sestavljajo hiše, pohištvo, mostove, stolpe, živali, vozila ipd., s konstrukcijskimi zbirkami - Ob vodenju razstavijo preprosto tehnično igračo in ob pogovorih ugotovijo, kdaj je cela in kdaj je razstavljena na dele - Predmete razvrščajo po barvi, obliki, velikosti idr. 	<p>Sestavni deli in celota</p> <p>Ločevanje in razvrščanje predmetov</p>	<p>Učenke in učenci naj pripravljajo zbirke po neki skupni lastnosti (zbirka lesenih igrač ipd.)</p> <p>Sestavne dele gradijo v celoto čim bolj samostojno.</p>	<p>LV</p> <p>ŠV</p> <p>MA</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Uporablja različna gradiva, orodja: preoblikuje, reže, spaja - Za delo se pripravi in po delu pospravi 	<ul style="list-style-type: none"> - Preoblikujejo papir s pregibanjem: zvonček, papirna kapa, ladjica ipd. - Iz papirja ali tankega kartona režejo okraske - Preproste izdelke oblikujejo iz naravnih gradiv: lubje, vejice, ipd. 	<p>Načini obdelave gradiv, varno in urejeno delovno mesto ter ravnanje z opremo in materiali</p>	<p>V vsaki učilnici, kjer poteka pouk tehnične vzgoje, naj bo pripravljena prva pomoč.</p> <p>Za izvedbo dejavnosti potrebujemo primerne in varne pripomočke.</p> <p>Učenci za vsako delo primerno zaščitijo sebe, delovno površino in vzdržujejo red na delovnem mestu; uporabljajo varne postopke dela.</p> <p>Varčno naj ravnaajo z gradivi in skrbno ravnaajo z odpadki.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Spozna sledove gibanja 	<ul style="list-style-type: none"> - Opazujejo in puščajo sledi v mivki, blatu, 	<p>Sledovi gibanja</p> <p>Pripomočki za</p>	<p>Raziskovanje naj bo vodeno. Učenci delajo v parih ali individualno. Sledove</p>	<p>ŠV</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Pozna pripomočke za gibanje 	<ul style="list-style-type: none"> - sledovi živali in vozil - Opazujejo noge pri živalih, pohošču, kolesa na vozilih - Preizkušajo gibanje s pripomočki: drča, gugalnica, sani, smuči, vozila s kolesi in opisujejo gibanja 	<p>gibanje omogočajo hitrejše ali lažje gibanje</p>	<p>naj opazujejo tudi na izletih in sprehodih ter se o tem pogovarjajo. Raziskujejo lahko sledove svojih obuval in jih primerjajo po vzorcu in po velikosti Primerjajo gibanje z različnimi pripomočki. Primerjajo pripomočke in gibanje. Primerjajo gibanje s pripomočki in gibanje učencev in učenk brez pripomočkov.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Pozna čas v dnevu in pozna opravila otrok v dnevu - Opazi razliko med dnevom in nočjo 	<ul style="list-style-type: none"> - Doživljajo in opisujejo čas v dnevu (zjutraj, dopoldan), pogovarjajo se o opravilih, vezanih na dnevni čas - Odkrivajo otroške zamisli o tem, kje je sonce ponoči 	<p>Čas dneva: zjutraj, dopoldan, opoldan, popoldan, zvečer, noč, dan</p>	<p>S pogovori ali otroškimi risbami odkrivamo zamisli otrok o dnevu in noči</p>	<p>SL</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Opazuje vremenske pojave 	<ul style="list-style-type: none"> - Opazujejo gibanje oblakov - Opazujejo spremembe v naravi, povezujejo te spremembe z vremenom in letnimi časi 	<p>Oblaki in veter</p>	<p>Povezujemo vreme in spremembe v naravi</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Spozna, da je uho čutilo za zvok 	<ul style="list-style-type: none"> - Proizvajajo zvok na različne načine - Zaznavajo zvok, igrajo na otroška glasbila, preizkušajo zvočne ovire 	<p>Izvori zvoka, sprejemanje zvoka-uho</p>	<p>Izdelujejo preprosta glasbila. Zagotovimo pridobivanje izkušenj le s čutilom za zvok (npr.:zavežemo oči, stisnemo nos...)</p>	<p>GV</p>

3. 3 TRETJI RAZRED				
OPERATIVNI CILJI	PREDLOG DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA	MEDPREDMETNE POVEZAVE
KDO SMO IN KAJ DELAMO				
Učenec: - Predstavi se z osnovnimi podatki (ime, priimek, naslov)	- Se predstavijo, ugotovijo, koliko je dečkov in koliko deklic, se pogovarjajo od kod so doma	Človek – posameznik	Pod vodstvom učitelja (učiteljice) izvedejo situacijsko igro vlog (npr. predstavljanje). Cilj, ki mu je treba slediti, je razvijanje strpnosti do drugačnih.	SL LV
- Seznanjeni se, da se veliko nauči v šoli (prek lastnega dela, iz knjig)	- Pogovarjajo se o tem, od koga so se česa naučili (staršev, bratov sester, bližnjih, v šoli)	Šola in znanje	Organizirajo naj se pogovori ali intervjuji na šoli, v razredu.	
- Ve, da vsi nekaj delamo - Razlikuje med obveznimi in prostočasnimi aktivnostmi	- Naredijo urnik šolskega dela - Sestavijo urnik dela (dejavnosti) doma - Pogovarjajo se o delu (otroci hodijo v šolo in se učijo, odrasli opravljajo svoje delo kot poklic) Pogovarjajo se o tem, kaj delajo njihovi bližnji	Delo, poklici in prostočasne aktivnosti	Izvedemo pogovor z nekaterimi starši o njihovem poklicu ali vodimo razgovor o poklicih ob izrezkih iz časopisov in revij ali po ogledu filmov. Poklicev ne smemo vrednotiti. Poudarek naj bo na raznolikosti del in poklicev. Predstavimo hobije učencev (npr: zbiranje znamk, razglednic, prtičkov).	

	doma in kaj zunaj doma			
<ul style="list-style-type: none"> - Spozna denar - Spozna, da je denar potrebno zaslužiti 	<ul style="list-style-type: none"> - Pogovarjajo se o pomenu denarja (denar imamo zato, da lahko kupimo tisto, česar ne moremo sami narediti; da je treba denar »zaslužiti«; da ima denar različno vrednost) 	Denar, kako ga zaslužimo, za kaj ga uporabljamo	Spoznavanje pomena denarja lahko poteka prek igre vlog (v banki, trgovini); ob pogovoru o tem, kako je mogoče denar zaslužiti, branje zgodb v zvezi z denarjem ipd.	MA SL
JAZ IN TI, VI IN MI				
Učenec: <ul style="list-style-type: none"> - Pozna različne tipe družine - Imenuje družinske člane ožje in širše družine 	<ul style="list-style-type: none"> - Pogovarjajo se o različnih vrstah družin in starševstva Iz primerov iz literature ali iz lastnih izkušenj ali iz primerov, ki jih poznajo, navajajo primere (pravih) bioloških staršev, krušnih staršev (enega ali obeh), pogovarjajo se o družini (v družini lahko živijo stari starši in drugi sorodniki, otroci lahko živijo samo z materjo ali 	Družina, različnost družinskih skupnosti, člani družine	Pogovor o družinah in starševstvu vodimo ob fotografijah, filmih, branju zgodb, igranju vlog. Učenci lahko narišejo svoje družinsko deblo ali pa ga pripravijo s pomočjo fotografij.	ŠV

	samo z očetom in lahko imajo brate in sestre ali pa ne)			
- Spozna delitev dela med člani družine	<ul style="list-style-type: none"> - Pogovarjajo in dogovorijo se tem, kaj, kdaj in kako bodo delali skupaj - Pogovarjajo se o različnih mnenjih in pogledih - Razvijajo čut odgovornosti za opravljanje dogovorjenega 	Delitev dela	Poseben poudarek je na spoznanju, da tudi v razredu oz. šoli veljajo določena pravila. Pri pogovorih lahko uporabljamo knjižice s pravili v posameznem športu in šolska pravila. Lahko si pomagamo z ogledi videoposnetkov, s fotografijami ali pa izpeljemo pogovor ob igri vlog.	LV SL
<ul style="list-style-type: none"> - Spozna, da ima vsak človek pravice in dolžnosti - Pozna razliko med smeš in ne smeš 	- Pogovarjajo se o enakih pravicah, o pravicah otrok v družbi (do varnosti, nedotakljivosti telesa, do šolanja), doma (do zaščite, da so preskrbljeni, pravica do igre), v šoli (do razlage)	Pravice in dolžnosti otroka	Pri pogovorih uporabljamo Unicefove in druge knjižice o otrokovih pravicah. Aktivnosti izpeljemo z igrami vlog. Za pogovor izkoristimo predvsem trenutne situacije v razredu.	
- Ve, da je dobro, če si ljudje med seboj	- Naštevajo primere, ko je potrebna medsebojna	Sodelovanje med ljudmi	Solidarnost in pomoč je mišljena v najširšem smislu. Cilj je mogoče	

pomagajo	<p>pomoč</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pripovedujejo o lastnih izkušnjah in svojih "dobrih delih" ter pomoči tistim iz njihove bližnje okolice 	Pomoč in solidarnost med ljudmi	realizirati z vodenimi pogovori, z ogledi filmov.	
KJE ŽIVIMO				
<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spozna pomembne ustanove v okolici šole - Spozna, da živimo v državi Sloveniji - Ve, da v Sloveniji živijo Slovenci, ki imajo svoj jezik (slovenski) - Spozna, da v Sloveniji živijo tudi ljudje iz drugih držav 	<ul style="list-style-type: none"> - Obiščejo in spoznajo delovanje nekaterih, za delovanje kraja pomembnih ustanov - Opazujejo simbole slovenske države (zastava, grb, himna) - Spoznajo, da je glavno mesto Slovenije Ljubljana - Opazujejo, spoznavajo slovenski denar - Pogovarjajo se z ljudmi, ki živijo v Sloveniji, a prihajajo iz drugih držav 	<p>Naš kraj (šola, banka, pošta, trgovina, zdravstveni dom, knjižnica, avtobusna postaja, cerkev, gasilski dom)</p> <p>Slovenija – moja domovina</p>	<p>Če je mogoče, naj se organizirajo obiski in ogledi ter pogovori z uslužbenci teh ustanov.</p> <p>V razredu naj bo izobešen zemljevid Slovenije in simboli države Slovenije. Če je mogoče, naj se organizira ogled glavnega mesta.</p> <p>Poudarek naj bo na strpnosti do drugih ljudi.</p>	
PRAZNUJEMO				
<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spozna različne praznike, povezane s kulturno, versko in 	<ul style="list-style-type: none"> - Označijo si državne praznike (npr. dan državnosti, slovenski 	Prazniki	Praznike omenjamo pred posameznimi prazniki ali ob njih. Pri dejavnostih uporabljamo videoposnetke in filme,	SL LV

državotvorno tradicijo	kulturni praznik) - Pogovarjajo se o lokalnih in nacionalnih, verskih in kulturnih praznikih (pust, Miklavž, Božiček, Dedek Mraz...)		fotografije, koledarje idr.	
BILO JE NEKOČ				
Učenec: - Ve, da je bilo življenje ljudi v preteklosti drugačno	Učenec: - Ve, da je bilo življenje ljudi v preteklosti drugačno	Življenje ljudi v preteklosti	Glede časovne dimenzije predlagamo 20.stoletje (največje tehnološke in strukturne spremembe). Kot slikovno gradivo naj se uporabljajo tudi umetniške reprodukcije.	SL LV GV
JAZ IN NARAVA				
Učenec: - Spozna sebe ter si oblikuje predstave o tem, da ljudje žive, rastejo, se hranijo, premikajo - Spozna živa bitja ter okolja v katerih žive - Spozna, da se otrok razvija v materi, se rodi	- - Zbirajo podatke o živih bitjih (s čim se hranijo, kje živijo, kako in kje se gibljejo) - Ogledajo si slike, filme ter se pogovarjajo o	Živa bitja Značilnosti človeka Razvoj otroka	. Pri spoznavanju živih bitij učence vodimo v opazovanje podrobnosti, kar vzpodbuja natančnost pri opazovanju. Pri tem naj uporabljajo tudi ročne lupe in druga optična pomagala. Z njimi si ustvarijo predstavo o živem svetu, ki ga ne vidijo s prostim očesom Spoznavanje živih bitij in značilnih življenjskih okolij lahko popestrimo z obiskom živalskega vrta. S pomočjo slik, filmov, pogovora idr.	SL MA LV

in raste	nosečnosti, porodu in razvoju otroka - Opazujejo mladiče različnih živali -		razvijamo spoznanja o razvoju otroka in otroštvu. Če je mogoče organiziramo pogovor z bodočo mamico.	
<ul style="list-style-type: none"> - Pozna ponavljajoče se spremembe (vreme, letni časi) - Spozna, da so spremembe v okolju včasih za živali in rastline ugodne, včasih pa neugodne - Spozna, da živa bitja potrebujejo za življenje hrano, vodo in zrak - Spozna, da potrebujejo rastline za življenje tudi svetlobo - Spozna, da živali jedo rastline, druge živali ali oboje - Spozna, da so živa bitja med seboj povezana 	<ul style="list-style-type: none"> - Obiščejo mlako, park, gozd idr. v različnih obdobjih - Opazujejo, iščejo, rišejo, opisujejo, primerjajo rastline in živali v okolici doma, šole, v učilnici - Negujejo živali in rastline v gojilnicah in v naravi - Se pogovarjajo o rastlinah in živalih, ki jih imajo doma 	<p>Narava se spreminja</p> <p>Potrebe živali in rastlin za življenje</p> <p>Hrana za živali</p>	Učence in učenke vodimo v smeri spoznanja, da se vse v naravi spreminja in da se nekatere spremembe redno ponavljajo. Samostojno naj učenci skrbijo za živali in rastline v učilnici. Živali naj bodo v učilnici le toliko časa, dokler učenci želijo in lahko skrbijo zanje.	SL MA LV
<ul style="list-style-type: none"> - Spozna, da nekateri ljudje pridelujejo hrano - Ve, da si pri delu pomagajo s stroji - Spozna, kako ljudje vplivajo na naravo in 	<ul style="list-style-type: none"> - Obiščejo vrt, njivo, sadovnjak in druge obdelovalne površine - Ogledajo si stroje, ki jih ljudje potrebujejo pri svojem delu 	Življenjska okolja v bližnji in širši okolici (vrt, sadovnjak, vinograd, gozd, park); plodovi,	Pretežni del spoznanj in izkušenj o pridelovanju hrane ter delu na kmetiji naj dobijo pri obisku kmetije, ki ga organiziramo v okviru naravoslovnega dne. V zvezi s pridelkom se srečamo s	

<p>kako lahko prispevajo k varovanju okolja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Opazujejo okolje in odkrivajo primere onesnaženja - Pogovarjajo se o onesnaženosti zraka, vode, tal ter o možnih posledicah onesnaževanja 	<p>pridelek in »škodljivci«, delo na kmetiji</p> <p>Povezanost živih bit</p> <p>Problemi onesnaževanja zraka, vode, tal in reševanje problemov onesnaževanja okolja ter vpliv onesnaženosti okolja na zdravje človeka</p>	<p>pojmom »koristen« in »škodljiv«. Ta pojma lahko uporabljamo le v povezavi s človekom in njegovim pridelkom in nikoli, ko govorimo o bitjih v naravi.</p> <p>Pogovarjamo se o okoljskih problemih v njihovi okolici.</p>	
JAZ IN ZDRAVJE				
<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seznani se s pogostimi boleznimi 	<ul style="list-style-type: none"> - Pogovarjajo se o zdravju in ohranjanju zdravja, o tem, katere bolezni so preboleli 	<p>Najpogostejše bolezni</p>	<p>Pouk naj vodi k razumevanju nekaterih znakov bolezni, vendar se ne spuščamo v večje podrobnosti in ne pričakujemo poznavanja bolezenskih znakov.</p>	<p>ŠV LV</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Spozna, da različna zdrava hrana, telesna 	<ul style="list-style-type: none"> - Izvajajo različne telesne vaje 	<p>Ohranjanje zdravja</p>	<p>Zdrav način življenja in preventivno vedenje naj učenci usvajajo ob</p>	<p>LV</p>

aktivnost in počitek pomagajo ohraniti zdravje - Spozna, da nekatere stvari, ki jih dobijo v telo iz okolja, lahko škodijo	- Pogovarjajo se o škodljivih vplivih iz okolja		vsakdanjem delu.	
- Ve, da z umivanjem rok in zob zmanjšamo količino nevarnih snovi in drobnih bitij, ki lahko pridejo v telo ali se prenesejo na druge ljudi - Spozna, da mnoge bolezni lahko preprečujemo z zaščitnim cepljenjem	- Skrbijo za redno osebno nego - Opazujejo drobna živa bitja s povečevali - Pogovarjajo se o cepljenju	Preprečevanje bolezni Cepljenje	Gradimo spoznanje, da obstajajo bitja-mikrobi, ki jih ne morejo videti in nekatera od njih nam škodijo. Opazovanje drobnih bitij s povečevali in pogovor, kaj bi lahko videli z močnejšo povečavo, učencem pomaga ustvarjati predstavo o mikrobih.	LV
POGLEDAM NAOKROG				
Učenec: - Pozna okolico šole	- Na sprehodih opazujejo značilnosti pokrajine, arhitekture in namembnosti stavb	Okolica šole	Geografske značilnosti domačega kraja spoznavajo na sprehodih. Opazujejo in se pogovarjajo o površinah.	SL MA
- Pozna različna prometna sredstva	- Pogovarjajo se in opišejo svoja potovanja,	Promet	Prometna vzgoja se razširi na prometna sredstva. Več časa	SL LI

<ul style="list-style-type: none"> - Razvija čut za varovanje okolja 	<p>preberejo krajši opis nekega potovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ogledajo si avtobusno in železniško postajo (pristanišče, letališče...) - S pomočjo slik in filmov opazujejo ter opisujejo različna prometna sredstva in njihov pomen za človeka - Opazujejo vpliv različnih vrst prometa na pokrajino (veliko prostora za letališča, ceste, onesnaženje zraka z izpušnimi plini) - Opazujejo gostoto prometa v različnih delih dneva - Utrjujejo ravnanje po prometnih predpisih in znakih - Opisujejo svojo skrb za varovanje okolja, ob pogovorih razmišljajo o skrbi za urejeno okolje - Pogovorijo se o službi, ki skrbi za odvoz odpadkov 	<p>Varovanje okolja</p>	<p>namenimo tudi pravilom obnašanja v različnih prometnih sredstvih pa tudi v naravi, na sprehodih.</p> <p>Vsebine o varovanju okolja niso namenjene čistilnim akcijam.</p> <p>Opozarjamo na varovanje okolja in kako sami pripomorejo k lepšemu okolju in kako ga tudi sami uničujejo.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Spozna značilnosti domačega kraja 	<ul style="list-style-type: none"> - Rišejo znano ulico ali jo postavijo na peskovniku 	<p>Domač kraj in oklica šole</p>	<p>Priporočamo ogled naravnih značilnosti in kulturne dediščine v</p>	<p>LV</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Rišejo naravne značilnosti okolice šole - Izdelujejo plakate s predstavitvijo naravnih značilnosti 		okolici doma in šole.	
<ul style="list-style-type: none"> - Spozna življenje in delo na kmetiji 	<ul style="list-style-type: none"> - Obiščejo kmetijo in si ogledajo opravila na kmetiji, ogledajo si njive, sadovnjak, travnik, pašnik 	Življenje in delo na kmetiji	Organiziramo ekskurzijo v najbližje vaško naselje.	SL
<ul style="list-style-type: none"> - Pozna tržnico in ponudbo na njej 	<ul style="list-style-type: none"> - Poizvedujejo o tem, od kod prihaja hrana na tržnico 	Tržnica kot prostor, kjer se oskrbujemo z različno hrano	Tržnico spoznavajo v domačem kraju, drugače pa ob ekskurziji v bližnje mesto s tržnico. Dovolj je že nekaj stojnic, kjer prodajajo različne kmetijske pridelke.	SL LV
KAJ ZMOREM NAREDITI				
Učenec: <ul style="list-style-type: none"> - Spozna lastnosti tekočin - Zna prelivati tekočine - Ve, da je voda lahko onesnažena 	<ul style="list-style-type: none"> - Prelivajo tekočine in uporabljajo različne posode za tekočine, tekočine med seboj mešajo - Opazujejo vodo, kateri so primešane različne tekočine (npr:sok) - Opazujejo onesnaženo 	Lastnosti tekočin: nimajo stalne oblike Mešanje tekočin: ene plavajo, druge potonejo	Učitelj (učiteljica) vodi raziskovanje in eksperimentiranje. Primerne tekočine so: voda, olje, sirup, tekoči detergent. Prelivajo vodo v različne posode.	SL MA

<ul style="list-style-type: none"> - Spozna, da sta led in sneg voda v trdni obliki, da iz snega in ledu dobimo tekočo vodo, da voda lahko zamrzne 	<p>vodo v naravi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Igrajo se s snegom in ledom, talijo sneg in led, zamrzujejo vodo, opisujejo in primerjajo lastnosti ledu ter tekoče vode 	<p>Led in sneg je voda v trdnem stanju</p>	<p>Pouk izvedemo, ko zapade sneg. Iz snega naj oblikujejo, gradijo in v njem naj puščajo sledove. Opazujejo naj taljenje snežink na dlani. Sneg naj talijo v posodah in podobno.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Ve, da je zrak povsod okoli nas, da je zrak lahko onesnažen in tak škoduje zdravju, zna povedati nekaj primerov, kdo onesnažuje zrak 	<ul style="list-style-type: none"> - Delajo poskuse z dokazovanjem zraka v prostoru, z gibanjem zraka – veter, primerjajo zrak na prometni cesti in v gozdu 	<p>Zrak – kisik je pomemben za dihanje, onesnažen zrak</p>	<p>Poudarek naj bo na pomenu zraka in njegovem onesnaženju.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Uporablja različna orodja - Ve, da pri delu nastajajo odpadki, za odpadke je treba poskrbeti 	<ul style="list-style-type: none"> - Preoblikujejo, režejo papir, tanki karton, tanko pločevino in žico in izdelujejo drobne okraske, darila - Pogovarjajo se o varčni porabi materialov, 	<p>Varna obdelava materialov, ravnanje z opremo in materiali</p>	<p>Učenke in učenci za vsako delo primerno zaščitijo sebe, delovno površino ter vzdržujejo red na delovnem mestu; uporabljajo varne postopke dela.</p>	

	razvrščajo odpadke, ki nastajajo pri delu; ločeno zbiranje odpadkov			
- Opazuje, opisuje in primerja lastno gibanje, gibanje živali in igrač	<ul style="list-style-type: none"> - Ob gibanju opazujejo in poimenujejo gibanje: hoja, tek, skok, preskok, poskakovanje po eni nogi, hoja po štirih, plazenje, plezanje, valjanje, skok v globino - Opazujejo in primerjajo lastno gibanje in gibanje živali, igrač - Posnemajo gibanja; se pogovarjajo, kaj vse se giblje 	Gibanje otrokovega telesa; gibanje živali	Del pouka lahko poteka na prostem, na igralih in šolskem dvorišču.	ŠV
- Spozna spreminjanje gibanja	<ul style="list-style-type: none"> - Premikajo predmete s potiskanjem in vleko, spreminjanje smeri, ustavljanje in povzročanje gibanja 	Spreminjanje gibanja v odvisnosti od otrokovega delovanja – pospeševanje, ustavljanje	Eksperimentiranje z modeli vozil, igračkami in žogami. Poudarek je na tem, kaj moramo narediti, da vozilo ustavimo oz. spremenimo smer.	
- Spozna časovni potek	- Določajo čas nekega	Opredelitev	Predlagamo individualno delo s	

<p>dogodkov</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uredi dogodke po časovnem zaporedju - Uporablja besede za opisovanje poteka dogodkov (danes, jutri, zdaj, potem) 	<p>dogodka in čas glede na drugi dogodek; urejajo sličice časovnega zaporedja nekega pojava; poimenujejo dni v tednu</p>	<p>dogodka s časom: zdaj, prej, potem, danes, včeraj, jutri, dnevi v tednu</p>	<p>pripomočki in učnimi gradivi.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Spozna vremenske pojave, veter, oblaki - Spozna padavine - Ugotavlja vpliv vremena na naše aktivnosti in življenje rastlin in živali 	<ul style="list-style-type: none"> - Opazujejo hitrosti vetra, opazujejo dim, zastave drevesa v vetru - Dež in sneg lovijo v posode - Opazujejo in opisujejo aktivnosti ljudi in živali v različnih vremenskih stanjih 	<p>Vreme, veter, padavine</p> <p>Vpliv vremena na življenje ljudi, živali in rastlin</p>	<p>Dejavnosti lahko izvedemo večkrat, a krajši čas, ob različnem vremenu in vetrovih.</p> <p>Vodimo pogovore ali beremo o prilagoditvah rastlin in živali na vremenske pogoje.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Ve, da s čutilom za vid zaznamo svetlobo; čutilo za vid je oko - Ve, da je uho čutilo za zvok 	<ul style="list-style-type: none"> - Delajo poskuse s sončno svetlobo in drugimi viri svetlobe - Igrajo na preproste inštrumente (bobni, ropotulje, triangel) - Izdelujejo glasbila - Spoznavajo zvoke iz 	<p>Vir svetlobe, oko je čutilo za vid</p> <p>Uho je čutilo za zvok</p>	<p>Del pouka izvajamo na prostem in izkoristimo lep sončen dan.</p> <p>V povezovanju z vsebinami glasbe izdelajo preprosta glasbila. Eksperimentirajo z izvori zvoka in zvočnimi ovirami (zaprta vrata).</p>	<p>GV</p>

	narave			
- Spozna pripomočke in naprave za prenos informacij – radio, TV, video, telefon, kasetofon, računalnik, CD	- Opisujejo različne načine pošiljanja informacij - Uporabljajo računalnik pri različnih dejavnostih	Pripomočki za sprejemanje in pošiljanje podatkov in informacij	Beležijo razne informacije, dejavnosti izvajamo tudi pri drugih vsebinah.	
- Pozna nekatere pomembne telefonske številke	- Uprizorijo telefonski pogovor	Etika telefonskega pogovora	Uprizorijo telefonski pogovor ob različnih priložnostih (klic ob nesreči).	

4. KATALOG ZNANJA

4. 1 TEMELJNI STANDARDI ZNANJA OB ZAKLJUČKU POUČEVANJA PREDMETA

Jaz v družbi

Kdo sem

- človek - posameznik, kot enkratno in neponovljivo živo bitje
- podobnosti in razlike med ljudmi
- predstavitev samega sebe

Kdo smo in kako živimo

- človekovo življenje (različna obdobja človekovega življenja)
- človek se spreminja
- kdo je otrok in kdo odrasel človek

Kdo smo in kaj delamo

- vsi ljudje nekaj delamo
- poklici so različni
- prostočasne aktivnosti
- razlike med delom in prostočasnimi aktivnostmi
- denar je treba »zaslužiti«
- pomen denarja

Jaz in ti, vi in mi

- različni tipi družin
- ljudje živimo skupaj z drugimi
- družinski člani
- vloge v družini
- delitev dela med družinskimi člani
- odnosi med ljudmi so različni

- sporazumi, nesporazumi med ljudmi
- kaj je laž in kaj resnica
- pravila v šoli in doma
- pravice in dolžnosti
- razlika med smeš in ne smeš
- prepoznavanje čustev
- interesi in potrebe drugih
- moji prijatelji in prijateljice
- ljudje smo različni
- sodelovanje med ljudmi
- sodelovanje, pomoč in solidarnost med ljudmi

Jaz in moja šola

- šola in znanje
- življenje na šoli
- šolski prostori
- moj razred
- jaz kot učenec
- moji učitelji
- šolska pravila

Spoznavam svoj kraj

- pomembne ustanove v mojem kraju (banka, pošta, trgovina, knjižnica, zdravstveni dom, cerkev...)

Kje živimo

- Slovenija, Slovenci, slovenski jezik

Praznujemo

- prazniki so različni
- kaj praznujemo
- kako praznujemo

- prazniki in pomembni dnevi v letu

Preteklost

Moja preteklost

- pomembni dogodki iz mojega življenja
- kaj smo delali v šoli
- časovni termini (osnovni izrazi za opredeljevanje časa: prej, potem, danes, jutri)

Bilo je nekoč

- življenje ljudi v preteklosti je bilo drugačno (kako so živeli, kaj so delali, kako so se vozili)
- življenje dedkov, babic
- naš kraj se spreminja

Jaz in narava

- živa bitja in okolja v katerih žive
- zelo velika in zelo majhna bitja
- človek kot živo bitje
- ljudje rastejo, se hranijo in premikajo
- otrok se razvija v materi, se rodi in raste
- ponavljajoče se spremembe v naravi (vreme, letni časi)
- rastline in živali v letnih časih
- spremembe v okolju so včasih za živali in rastline ugodne, včasih pa škodljive
- rastline potrebujejo za življenje vodo
- živali potrebujejo hrano in vodo
- potrebe živali in rastlin za življenje (hrana, voda, zrak, svetloba)
- živali jedo rastline, druge živali ali oboje

- življenjska okolja v bližnji in daljni okolici (vrt, sadovnjak, vinograd, gozd, park,...)
- najpogostejše živali in rastline v bližnjem okolju
- zunanji deli telesa živali
- deli rastlin
- človek spreminja okolje
- prehrana človeka
- za aktivnost in rast potrebujemo hrano
- ljudje pridelujejo hrano
- pri delu jim pomagajo stroji (sajenje, spravilo, ...)
- ljudje vplivajo na naravo
- problemi onesnaženosti okolja
- kako lahko prispevam k varovanju in ohranjanju naravnega okolja

Jaz in zdravje

- najpogostejše bolezni
- uživanje različne zdrave hrane, telesne vaje in počitek, pomagajo ohranjati zdravje
- skrb za lastno zdravje
- kdaj smo bolni
- nekatere stvari, ki jih dobimo v telo iz okolja, nam lahko škodijo
- pomen redne nege telesa
- pomen zdrave prehrane
- preprečevanje bolezni
- preventivni vedenje – umivanje rok je pomembno, da ostanemo zdravi
- z umivanjem rok in zob se zmanjša količina nevarnih snovi ter drobnih bitij, ki lahko pridejo v telo ali se prenesejo na druge ljudi
- nekatere bolezni lahko preprečimo s cepljenjem

Pogledam naokrog

- pravila obnašanja v prometnih sredstvih
- obnašanje v prometu (skupinska hoja)
- prometne poti v okolici šole
- varna pot v šolo
- za pešce pomembni prometni znaki v okolici šole
- osnovni prometni znaki v okolici šole
- pomen vidnosti v prometu
- nevarnosti prometa v različnih vremenskih situacijah
- nekatera prometna sredstva onesnažujejo okolje
- orientacija v šoli in okolici šole
- človek okolje spreminja
- življenje in delo na kmetiji
- tržnica je prostor, kjer se ljudje oskrbujejo z različno hrano

Kaj zmorem narediti

Snovi in telesa

- lastnosti tekočin
- mešanje tekočin
- lastnosti snovi: barva, otip, vonj
- spoznavanje snovi, ki jih uporabljamo (papir, les, voda, tekstil...)
- led in sneg sta voda v trdni obliki, iz njiju lahko nastane tekoča voda
- zrak je povsod okoli nas in je potreben za dihanje
- onesnaženost zraka
- načini obdelave gradiv, varno in urejeno delovno mesto, ravnanje z opremo in materiali
- ločevanje in razvrščanje predmetov

Gibanje in sile

- spoznavanje lastnega gibanja, gibanja živali in igrač
- gibanje je spreminjanje lege telesa
- sledovi gibanja
- pripomočki za gibanje
- spreminjanje gibanja v odvisnosti od otrokovega delovanja (pospeševanje, ustavljanje)

Čas

- čas v dnevu – deli dneva: zjutraj, dopoldne, opoldne popoldne, zvečer, noč, dan
- različna opravila otrok v dnevu
- razlika med dnevom in nočjo
- časovni potek dogodkov: zdaj, prej potem včeraj danes jutri,...
- dnevi v tednu
- letni časi

Vreme

- vremenska stanja: sončno, oblačno, vetrovno, megleno
- vremenski pojavi: veter in oblaki
- vpliv vremena na življenje ljudi, živali in rastlin

Svetloba in zvok

- čutilo za vid je oko
- čutilo za zvok je uho

Prenos informacij

- načini prenosa informacij
- pripomočki in naprave za prenos informacij (radio, TV, računalnik, telefon, CD,...)
- pomembne telefonske številke
- telefonski pogovor

4. 2 MINIMALNI STANDARDI ZNANJA PO RAZREDIH

4. 2. 1 Prvi razred

VSEBINE	MINIMALNI STANDARDI ZNANJA
KDO SEM <ul style="list-style-type: none"> - človek-posameznik kot enkratno in neponovljivo živo bitje	UČENEC-UČENKA <ul style="list-style-type: none"> - se predstavi-ime
JAZ IN TI VI IN MI <ul style="list-style-type: none"> - pravila v šoli - člani družine - sporazumi in nesporazumi med ljudmi - medsebojno sodelovanje	<ul style="list-style-type: none"> - ve da mora za svojo potrebo ali željo vprašati učitelja - poimenuje ožje družinske člane - prepozna različne čustvene izraze pri sebi in drugih (veselje, strah, žalost, jeza) - spozna da je treba upoštevati tudi interese drugih - sporazumeva se v skladu z zmožnostmi
JAZ IN MOJA ŠOLA <ul style="list-style-type: none"> - moja šola - učitelj-učenec	<ul style="list-style-type: none"> - spozna ime šole v katero hodi - pozna imena učiteljev,ki ga učijo - spozna prostore v šoli, ki jih uporablja (razred, stranišče)
PRAZNUJEMO <ul style="list-style-type: none"> - prazniki in pomembni dnevi v letu	<ul style="list-style-type: none"> - spozna, da so nekateri dnevi v letu posebno pomembni

MOJA PRETEKLOST - dogodki iz mojega življenja	- ve, da je bil nekoč dojenček
BILO JE NEKOČ	
JAZ IN NARAVA - bližnja okolja in živa bitja v njih (izbor iz življenjskih okolij: travnik, vrt, kmetija. ..), domače živali in ljubljenci - zunanji deli telesa - narava se spreminja - rastline potrebujejo vodo - živali potrebujejo hrano, vodo - za aktivnost in rast potrebujemo hrano	- spozna, da obstajajo zelo velika in zelo majhna živa bitja - prepozna najpogostejše živali v bližnjem okolju - prepozna nekatere dele telesa živali - sledi spreminjanju narave skozi leto - spozna, da rastline potrebujejo za življenje vodo - odkrije, da živali potrebujejo za življenje vodo, hrano - spozna, da je hrana potrebna za rast - pripravi napitek
JAZ IN ZDRAVJE - moje telo - ohranjanje zdravja	- spozna vidne dele svojega telesa - ve, da je potrebno umivati roke
POGLEDAM NAOKROG - promet in varnost v prometu - obnašanje v prometu	- opazi in spozna prometne poti v okolici šole - spozna za pešce pomembne prometne znake v okolici šole (prehod za pešce, semafor) - spozna pravila skupinske hoje na sprehodih

<p>KAJ ZMOREM NAREDITI</p> <ul style="list-style-type: none"> - lastnosti snovi: barva, otip (gladko, hrapavo, trdo, mehko, toplo, hladno) - različne tekočine (voda, sok...) - varno in urejeno delovno mesto ter pravilno ravnanje z opremo in materiali - gibanje otrokovega telesa - opazovanje spreminjanja gibanja v odvisnosti od otrokovega delovanja (žoga) - vremenska stanja: sončno, oblačno, vetrovno ,megleno, toplo, hladno - shranjevanje in urejanje predmetov 	<ul style="list-style-type: none"> - preoblikuje z gnetenjem, valjanjem, rezanjem - opiše predmete - spozna nekatere tekočine - uporabi nekatera orodja in pripomočke za delo s papirjem, glino ter naravnimi materiali - za delo se pripravi in po delu pospravi - opazi in opiše lastno gibanje - opazi premikajočo telo - spozna vremenska stanja - uredi šolske potrebščine, igrače, delovni prostor po dogovoru
---	---

4. 2. 2 Drugi razred

VSEBINE	MINIMALNI STANDARDI ZNANJA
KDO SMO IN KAKO ŽIVIMO - človekovo življenje, človek se spreminja	- pozna razliko med otrokom in odraslim človekom
JAZ IN TI VI IN MI - člani družine (starši, otroci) - ljudje smo različni	- poimenuje medsebojne povezave v družini - spozna, da smo ljudje različni
JAZ IN MOJA ŠOLA - šola, življenje na šoli	- spozna šolo, vodstvo šole - razvija občutek pripadnosti svoji šoli
PRAZNUJEMO - prazniki	- ve, da imamo v Sloveniji vrsto praznikov
BILO JE NEKOČ - življenje ljudi v preteklosti in danes	- spozna da je bilo življenje ljudi v preteklosti drugačno

<p>JAZ IN NARAVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - življenjska okolja v ožji in širši okolici šole in živa bitja v njih - gibanje ter čutenje - narava se spreminja (vreme in letni časi) - živali in rastline iz različnih okolij - potrebe rastlin in živali za življenje - prehrana človeka - urejanje okolja 	<ul style="list-style-type: none"> - spozna živa bitja in okolja katerih živijo (živali, rastline) - opazuje sebe in zavestno uporabi čutila - spozna ponavljajoče se spremembe v naravi - spozna nekatere živali in rastline - spozna, da rastline, živali in ljudje za življenje potrebujejo hrano - ureja in pazi na svoje okolje
<p>JAZ IN ZDRAVJE</p> <ul style="list-style-type: none"> - različne telesne aktivnosti - pozna razliko med otrokom in odraslim človekom 	<ul style="list-style-type: none"> - poskrbi, da je telesno aktiven

<p>POGLE DAM N AOKR OG</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promet in varnost v prometu - Vpliv vremenski sprememb na varnost v prometu - Okolica šole in orientacija 	<ul style="list-style-type: none"> - Pozna pravila obnašanja v različnih prevoznih sredstvih - Pozna nekatere prometne znake - Utrjuje znanje o varni poti v šolo in pozna pomen nošenja svetlih oblačil, kresničke in drugih odsevnih sredstev - Spozna, da človek okolje spreminja
<p>KAJ ZM OREM NARE DITI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sestavni deli in celota - Ločevanje in razvrščanje predmetov - Obdelava gradiv, varno in urejeno delovno mesto ter ravnanje z opremo in materiali - Gibanje-pripomočki za gibanje omogočajo hitrejše in lažje gibanje - Čas dneva: zjutraj, dopoldne, opoldne, popoldne, zvečer, noč, dan - Oblaki in veter 	<ul style="list-style-type: none"> - Pozna predmete, ki jih uporablja - Razvršča predmete po eni spremenljivki - Za delo se pripravi in po delu pospravi - Pozna pripomočke za gibanje - Opazi razliko med dnevom in nočjo - Opazuje vremenske pojave

4. 2. 3 Tretji razred

VSEBINE	MINIMALNI STANDARDI ZNANJA
KDO SMO IN KAJ DELAMO - Človek-posameznik - Delo, poklici in prostochasne dejavnosti	- Predstavi se z osnovnimi podatki (priimek, ime, naslov) - Ve, da vsi nekaj delamo
JAZ IN TI, VI IN MI - Družina, družinske skupnosti, člani družine - Pravice in dolžnosti otroka - Sodelovanje med ljudmi - Pomoč in solidarnost med ljudmi	- Imenuje ožje družinske člane - Spozna, da ima vsak človek pravice in dolžnosti - Pozna razliko med smeš in ne smeš - Ve, da je dobro, če si ljudje med seboj pomagajo
KJE ŽIVIMO - Naš kraj (šola, banka, pošta, trgovina, zdravstveni dom, knjižnica, avtobusna postaja, cerkev, gasilski dom) - Slovenija – moja domovina	- Spozna pomembne ustanove v okolici šole - Spozna, da živimo v državi Sloveniji
PRAZNUJEMO - Prazniki	- Pozna in poimenuje različne praznike
BILO JE NEKOČ - Življenje ljudi v preteklosti	- Ve, da je bilo življenje ljudi v preteklosti drugačno

<p>JAZ IN NARAVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Živa bitja - Značilnosti človeka - Razvoj otroka - Narava se spreminja - Potrebe živali in rastlin za življenje - Povezanost živih bitij 	<ul style="list-style-type: none"> - Spozna sebe ter si oblikuje predstave o tem, da ljudje žive, rastejo, se hranijo, premikajo - Spozna živa bitja ter okolja v katerih žive - Spozna, da se otrok razvija v materi, se rodi in raste - Pozna ponavljajoče se spremembe (vreme, letni časi) - Spozna, da živa bitja potrebujejo za življenje hrano, vodo in zrak - Spozna, kako ljudje vplivajo na naravo – nekateri ljudje pridelujejo hrano; in kako lahko prispevajo k varovanju okolja
<p>JAZ IN ZDRAVJE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ohranjanje zdravja 	<ul style="list-style-type: none"> - Spozna, da različna zdrava hrana, telesna aktivnost in počitek pomagajo ohraniti zdravje - Ve, da z umivanjem rok in zob zmanjšamo možnost okužbe
<p>POGLEDAM NAOKROG</p> <ul style="list-style-type: none"> - Okolica šole - Promet - Življenje na kmetiji 	<ul style="list-style-type: none"> - Pozna okolico šole - Pozna različna prometna sredstva - Spozna kmetijo

<p>KAJ ZMOREM NAREDITI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lastnosti tekočin-nimajo stalne oblike - Zrak – kisik je pomemben za dihanje, onesnažen zrak - Varna obdelava materialov, ravnanje z opremo in materiali - Gibanje otrokovega telesa; gibanje živali, spreminjanje gibanja - Opredelitev dogodka s časom: zdaj, prej, potem, danes, včeraj, jutri, dnevi v tednu - Vremenske spremembe, vpliv vremena na življenje ljudi, živali in rastlin - Čutilo za vid je oko, čutilo za zvok je uho - Pripomočki za sprejemanje in pošiljanje podatkov in informacij 	<ul style="list-style-type: none"> - Spozna, da tekočine nimajo stalne oblike - Ve, da je zrak povsod okoli nas - Ve, da pri delu nastajajo odpadki, za katere je treba poskrbeti - Opazuje, opisuje in primerja nekatera gibanja - Spozna časovni potek dogodkov - Pozna vremenske spremembe - Pozna in uporablja čutilo za vid in zvok - Pozna nekatere pomembne telefonske številke
---	--

5. PRILOGA

5. 1 Specialno didaktična priporočila

Poudarek je na osebnem doživljanju in upoštevanju izkušenj in zamisli, ki jih učenci oblikujejo v šoli in zunaj nje. Njihove zamisli in izkušnje so lahko izhodišče za načrtovanje pouka. Pouk naj bo organiziran tako, da bodo učenci odkrivali nova spoznanja ob konkretnih dejavnostih in v kontekstu, ki jim je blizu. Učitelj naj jih spodbuja tudi k ozaveščanju, kako so se nečesa naučili.

V prvem triletju so dejavnosti vodene. Učitelj lahko vodi pouk s postavljanjem vprašanj na katera bodo lahko sami odgovoril s praktičnim izkustvom. Kasneje naj bi postali vešči tudi sami postavljati vprašanja.

Starosti otrok naj bodo prilagojene tudi učne oblike od skupinskega pouka do individualnega dela ali dela v parih in skupinah, kjer se znanje prenaša od enega do drugega in ne nastaja le iz lastnih izkušenj. Pri obravnavanih vsebinah je poudarek na raziskovanju. Raziskovali naj bi s pomočjo učitelja Dejavnosti naj vodijo do konkretnega rezultata, do izdelka. To je lahko zbirka fotografij, ki so nastale ob neki dejavnosti, risba po opazovanju...

Učitelj naj upošteva individualne razlike in naj dejavnosti prilagaja sposobnostim učencev. Pri obravnavi nekaterih družbenih vsebin je pomembna socialna občutljivost učitelja.

Če je le mogoče naj učenci okolje spoznavajo neposredno. Gozd naj spoznavajo v gozdu, promet na cesti... Vsebine naj bodo čimbolj aktualne. Učitelj naj izkoristi aktualne dogodke in situacije v razredu ter jih vplete v pouk. Tako bodo učenci lažje povezovali izkušnje, ki nastajajo zunaj šole s poukom. Pouk jim bo bližji, če bo učitelj vsebine smiselno povezoval. Vendar mora biti pri povezovanju jasno, kaj je vodilna vsebina in cilj pouka in kaj se nanjo le navezuje.

Živa bitja naj spoznavajo predvsem neposredno v naravi, pa tudi v gojilnicah, kjer jih trajno gojijo, ali le začasno prinašajo v učilnico ter vračajo v naravo. Učenci skrbijo za živa bitja v razredu. Pri skrbi za živali in rastline jim omogočimo čim večjo samostojnost. Živali naj bodo v učilnici le toliko časa, dokler učenci to želijo in dokler lahko skrbijo zanje. Pri opazovanju jih navajamo, da varno uporabljajo vsa možna čutila ter da varno delajo z živimi bitji (varno zase in za živa bitja).

Učilnica naj postane učencem zanimiv prostor, opremljen z zbirkam, pripomočki, priročno knjižnico, raziskovalnimi kotički in izdelki ter poročili.

V prvem triletju je vloga učitelja še posebno pomembna. Učitelj je vir znanja in središče dogajanja. Tako zamišljen pouk zahteva skrbno načrtovanje. Učitelj organizira, vodi aktivnost, spodbuja, animira, koordinira, opazuje in ocenjuje, pomaga in spodbuja in je najbogatejši vir informacij.

5. 2 Časovni okvir

Spoznavanje okolja obsega v celotnem triletju 315 ur pouka; 105 ur na šolsko leto; 3 ure na teden in trije dnevi dejavnosti (3 krat po 4 ure) letno.

5. 3 Kako uporabljamo učni načrt

Cilji so nanizani v zaporedju in zaradi preglednosti razvrščeni po vsebinah. Uresničujemo jih prek dejavnosti učencev. Dejavnosti lahko dosegajo hkrati več ciljev, tudi cilje različnih vsebin. Prav tako lahko en cilj uresničujemo preko različnih dejavnosti. Povezave so nakazane v didaktičnih priporočilih in medpredmetnih povezavah.

Primeri dejavnosti so le predlogi in učitelj si lahko za uresničevanje ciljev izbere tudi druge dejavnosti.